

Janko Hrášek

Rodina, Důvtip

Díky šikovnosti a vynalézavosti můžeme zdolat jakékoli překážky.

Pohádka podle Pavla Dobšinského o chlapečkovi, který je maličký jak hrášek, ale síly má za tři.

🕒 12 min

😊 3+

V **jedné staré dřevěné chaloupce** s chatrnou střechou a rozpadlým komínem žil sedlák se svou milovanou ženou. Na malém dvoře chovali jen hejno hus, které neustále kejhaly, a **dvě chrochtající prasata**. A samozřejmě měli i velkého psa, ale ten se raději po kuchyni potuloval, přestože by měl na dvoře **hlídat**.

Každé ráno se sedlák vydal na pole orat a selka se o všechny hladové krky starala. Neměli žádné děti a velmi toužili po synovi, kterého by s láskou vychovávali.

Jednou, když sedlák opět odešel z domu na pole pracovat a selka se chystala nakrmit zvířata a potom uvařit oběd, se stalo něco **nevídaného**.

Selka právě v kuchyni hrachovou polévku vařila a halušky do vařící vody házela, přitom o vytouženém synkovi opět snila a přemýšlela: Vždyť by to nemusel být zrovna nějaký valibuk, i kdyby drobný byl, hned by se mi srdce radostí naplnilo. Na mou duši, že by se nám veseleji žilo ve trojici. Polévka v kuchyni pořádně zavoněla, i halušky už hlasitě **bublaly ve vařící vodě**, když tu znenadání k ní kdosi promluvil: „Ach, tady to ale voní, dal bych si nějakou dobrůtku do břicha.“

Selka se **vylekala**, až jí vařečka z ruky vypadla, a rozhlížela se kolem sebe, ale nikde nikoho neviděla.

„Kdože tu je? Kdo mě to na smrt vylekal? Jen se ukaž a neskrývej se!“ vykřikovala selka a stále bloudila očima po celé kuchyni, hledajíc někoho, komu patří ten hlas.

„Vždyť jsem tady, hned před tebou. Copak mě nevidíš?“ ozval se opět hlas z police u okna a hned potom začal tancovat, **vyskakovat**, přímo až salta dělal,

aby ho selka konečně spatřila.

Vtom selka uviděla na polici drobného chlapečka. Byl maličký jako hrášek, sotva ho vidět bylo a očka měl také maličká, jako má beruška tečky na křídlech.

„Chtěli jste syna, tak tu mě máte. Janko, Janíček se jmenuji. Jsem sice malý, ale šikovný, ničeho se nebojím a síly mám za dva chlapy. Jen mi už dejte, maminko, něco k jídlu, nebo tady za chvíli padnu hladem,“ povídal chlapeček a rukou si hladil **prázdné kručící bříško**.

Selka naložila na talíř pořádnou chlapskou porci halušek, ať se ten Janko Hrášek pořádně nají, když má takový hlad. Sice byl droboučký, ale s tou velkou kupou halušek si hravě poradil a nakonec ještě i talíř vylízal, tolik on zvládl sníst.

„Děkuji za oběd, maminko moje. Teď, když jsem se posílil, můžu i tatínkovi zanést oběd,“ řekl Janko Hrášek už s plným bříškem.

Selka sbalila do plátěného batůžku hliněný kastrůlek s horkou polévkou a dřevěnou misku plnou halušek. Janko Hrášek si batůžek s obědem přehodil přes ramena, do rukou vzal ještě lžíci s vidličkou a vydal se za otcem na pole.

Vykračoval si Janko Hrášek přes údolí a do kroku si přitom **pískal**. Ale každému, koho potkal, téměř oči vypadly, protože viděli jen chodící pískající batůžek s lžící a vidličkou. Drobného chlapečka vůbec nebylo vidět.

Zanedlouho přišel Janko k malému **potůčku**, přes který bylo nutné přejít. Obyčejný člověk by ho hravě přeskočil, ale pro drobného chlapečka to byla obrovská překážka. Janko Hrášek dostal skvělý nápad. Naskočil do lžíce jako do loďky a vidlička mu posloužila jako veslo. Takto se šikovně přeplavil až na druhý břeh.

Potom pokračoval dál směrem na pole prohlížeje si okolní svět, když najednou zakopl o kámen a **spadl do jámy**, která byla na cestě. Jak tam spadl, z batůžku se mu vysypala miska s haluškami, kastrůlek s polévkou se rozbil a polévka z něho začala hned vytékat. Z vylité polévky se v jámě

vytvořilo jezírko a drobný Janko Hraško se v něm začal topit.

„Juuj, pomoc! Vždyť já neumím plavat. Ještě jsem se to nestihl naučit, jsem na světě teprve první den,“ křičel chlapeček, co mu hlasivky stačily.

Ale i tentokrát si poradil. Rychle vyšplhal co nejvýš **po vidličce**, která se zapíchla do země přímo uprostřed polévkového jezírka, v němž plavaly kromě hrášku i halušky. Za chvíli se, naštěstí, polévka vsákla do vysušené země a v jámě tak zůstaly jen halušky s hráškem. Janko šikovně všechno ze země posbíral a dal zpět do dřevěné misky. Vzal vidličku a šel dál k poli.

Za okamžik už uviděl i sedláka, který si právě **sedal pod strom**, aby si trochu odpočinul a skryl se před sluncem.

Janko Hrášek začal na něho pokřikovat: „Tatínku, tatínku můj, mám pro tebe oběd.“

Sedlák se rozhlížel, kdo to křičí a ještě k tomu ho i tatínkem nazývá. Nikoho však neviděl. Jen se mu zazdalo, jako by miska s vidličkou samy kráčely po cestě a směřovaly přímo k němu.

„Ach, asi jsem načisto úpal z toho slunce dostal, když mám takovéto vidiny,“ kroutil hlavou sedlák.

„Tatínku, tady jsem. Já tu na tebe křičím. Já, tvůj synek, Janíček,“ říkal Janko Hrášek co nejhlasitěji, když už byl zcela blízko u sedláka.

Sedlák si ho udiveně prohlížel, ale nakonec se pevně objali, jak se na otce se synem patří.

Zakrátko se už otec díval na misku s haluškami a zeptal se: „Janko, a polévku jsi mi žádnou nedonesl?“

„Aach, to ten pes uličník... ocasem shodil kastrůlek na polévku ze stolu a ten se rozbil, a tak neměla mamka do čeho polévku nalít,“ vymýšlel si Janko Hrášek.

Tak se otec pustil do zvláštních halušek smíchaných s hráškem, které mu navíc **skřípaly mezi zuby**, protože se do nich i trocha písku ze země přimíchala. Zeptal se tedy toho malého šprýmaře, co že to jsou za halušky.

„To mamka nějaký nový recept vyzkoušela, protože zdravější oběd připravit chtěla,“ vymlouval se Janko Hraško.

Ale když se otec lépe podíval, uviděl, že v haluškách jsou i písek i hlína zamíchané. Už už měl na jazyku, jak vyhubuje toho malého uličníka, že si to všechno vymyslel a lhal mu, ale Janko Hrašek se v té chvíli **rozběhl k volům**, kteří čekali u pole.

Drobný chlapec se vydrápal na jednoho z nich, posadil se mu přímo k uchu a vykřikl: „Hijé, hejsa, hej, na pole!“

Zapřažení rozběhli na pole a přitom půdu orali křížem krážem. Když otec viděl, jak Janko Hrašek pořádný kus pole sám zoral, hněv ho rázem přešel.

Ale v té chvíli projížděl kolem bohatý **cizinec na koni**. Ten si všiml, jak voli brázdí po poli a orou sami bez sedláka. Zastavil se u sedláka a vyptával se ho, co je to za zázrak. Ten mu vyprávěl všechno, co se mu dnes přihodilo a že mu tento drobný synek přímo z nebe spadl a sám tam oře, sedě volovi u ucha. Bohatý cizinec si umínil, že toho zázračného chlapce musí pro sebe získat, a už si hned představoval, jak svoji ženu potěší, když jí domů donese takové překvapení, jaké svět ještě neviděl.

Sedlákovi nabídl za chlapce měsíc **plný peněz**, ale ten svého malého synka nemínil cizinci prodat.

„Nezlobte se, pane, ale nemůžu vám svého syna prodat. Tak moc jsme po něm toužili a konečně jsme se dočkali. Je to naše největší štěstí, neprodám ho ani za všechny peníze světa,“ říkal mu otec.

Ale vtom uslyšel, jak mu Janko Hrašek něco **šeptá do ucha**: „Tatínku, jen mě klidně prodej tomuto pánovi. Však já mu uteču, neboj se.“

A tak se sedlák s cizincem nakonec na prodeji dohodli. Cizinec si drobného chlapečka rychle do kapsy mezi peníze strčil, nasedl na svého **vraného koně a vydal se domů do svého kraje**. Janko Hrášek nelenil a hned začal nožíkem zevnitř kapsy díru řezat. Jak tak na koni cválali, z kapsy se skrz tu díрку peníze po jednom **na zem vysypaly**. Potom i Janko Hrášek z kapsy vyskočil a vypadlé peníze mu tak cestu nazpět domů ukázaly.

Sedlák se selkou mezitím už nad ztraceným synkem u stolu naříkali, že už zase sami v domě bývat budou a z malého Janka Hraška se jen krátce těšili.

Když najednou je ze smutku známý hlas vytrhl: „Najde se tu dobrůtka nějaká do mého břicha vyhládlého?“

Rodiče radostí ze židlí vyskočili a už celí šťastní svého drobného synka vítali, který se jim nejenže zdravý vrátil, ale ještě další peníze donesl, protože je cestou všechny ze země posbíral.

A tak si potom spokojeně už v trojici žili a za peníze si chaloupku i komín opravili.

Zazvonil zvonec a pohádky je konec.